

RZECZPOSPOLITA POLSKA

SZEF
SŁUŻBY WYWIADU WOJSKOWEGO
gen. bryg. Marek ŁAPIŃSKI

SWW-12864/2021/P

Warszawa, dnia 17 sierpnia 2021 r.

KANCELARIA SENATU

03980200494346
RPW/17928/2021 P zał.
2021-08-17 rej. Kamela Iwona

Egz. nr 1

Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Aleksander POCIEJ

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo nr BPS.DKS.KPCPP.0330.22.2021 z dnia 13 lipca 2021 r. dotyczące petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 221 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2020 r. poz. 848, z późn. zm.), w celu umożliwienia funkcjonariuszom Służby Więziennej, których stosunek służbowy wygasł z mocy prawa na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, a wobec których postępowanie karne zostało prawomocnie umorzone lub zakończono je wyrokiem uniewinniającym, wszczęcia postępowań w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego uprzejmie informuję, co następuje.

Służba Wywiadu Wojskowego zauważa, że proponowane rozwiązania nie uwzględniają odmiennych regulacji prawnych obowiązujących Służbę Więzienną i Służbę Wywiadu Wojskowego.

W przypadku Służby Więziennej ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej zawiera przepisy regulujące sytuację ponownego nawiązania stosunku służbowego – w szczególności art. 221. Zgodnie z ust. 1 tego artykułu, między innymi, uchylenie prawomocnego wyroku skazującego i wydanie w nowym postępowaniu prawomocnego wyroku uniewinniającego, uchylenie prawomocnego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe z oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe i wydanie w nowym postępowaniu prawomocnego orzeczenia o umorzeniu tych postępowań albo uchylenie prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby, a także uchylenie lub stwierdzenie nieważności podstaw prawnych ostatecznej decyzji o zwolnieniu ze służby w Służbie Więziennej, stanowi podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego. Postępowanie to, zgodnie z art. 221 ust. 3, przeprowadza przełożony właściwy do stwierdzenia wygaśnięcia stosunku służbowego albo zwolnienia ze służby funkcjonariusza. Dalsze przepisy cyt. ustawy regulują, na przykład, kwestie związane z: mianowaniem po ponownym nawiązaniu stosunku służbowego (art. 222), wypłatą świadczenia pieniężnego za okres pozostawania poza służbą (art. 223 i 224) czy przywróceniem stopnia służbowego (art. 225).

Tym samym, propozycje zawarte w art. 1 – opracowanego przez Komisję – projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw wpisują się w mechanizmy i rozwiązania już obowiązujące w odniesieniu do Służby Więziennej.

Jednocześnie, co trzeba podkreślić, przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1362) nie przewidują instytucji przywrócenia funkcjonariusza do służby (tak, jak na przykład instytucji przywrócenia stopnia służbowego – art. 35 ustawy). Przepisy art. 21 cyt. ustawy stanowią wyłącznie o przypadkach, w których uchyleniu (z mocy prawa) ulegają skutki zakończonego postępowania dyscyplinarnego, w tym postępowania dyscyplinarnego, w ramach którego wymierzono karę dyscyplinarną wydalenia ze służby.

W konsekwencji, zaproponowane w art. 4 projektowanej ustawy rozwiązania wymagają ponownej analizy i przeprojektowania.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego nie przewiduje bowiem rozwiązań prawnych analogicznych do rozwiązań przewidzianych w art. 221 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (w art. 42 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U.

z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.) czy w art. 46 i nast. ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 305, z późn. zm.)), w wyniku czego nie można w żaden sposób próbować odnosić zmian projektowanych do ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej do sytuacji faktycznej i prawnej funkcjonariuszy Służby Wywiadu Wojskowego i na tej podstawie proponować zmian do ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego.

Institucja przywrócenia do służby z mocy prawa (a taką *de facto* przewiduje art. 4 projektowanej ustawy) nie znajduje uzasadnienia w przypadku służby specjalnej o charakterze wywiadowczym, w szczególności w sytuacji, gdy od momentu zwolnienia ze służby do momentu ewentualnego przywrócenia do służby (ponownego przyjęcia do służby) upłynął znaczny okres czasu. Służba Wywiadu Wojskowego konsekwentnie stoi na stanowisku, że w takiej sytuacji były funkcjonariusz powinien zostać poddany pełnemu postępowaniu kwalifikacyjnemu w celu potwierdzenia możliwości (zdolności) pełnienia służby albo, przynajmniej, jego przypadek powinien zostać przeanalizowany przez Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, który podejmowałby decyzję o ewentualnym przywróceniu funkcjonariusza do służby.

Powyższe uzasadnione jest szczególnym charakterem służby w Służbie Wywiadu Wojskowego, która – zgodnie z art. 2 i art. 6 pkt 1-5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 687, z późn. zm.) – jest służbą specjalną właściwą w sprawach ochrony przed zagrożeniami zewnętrznymi dla obronności Państwa, bezpieczeństwa i zdolności bojowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, a do jej zadań należy, między innymi:

- 1) uzyskiwanie, gromadzenie, analizowanie, przetwarzanie i przekazywanie właściwym organom informacji mogących mieć istotne znaczenie dla:
 - a) bezpieczeństwa potencjału obronnego Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) bezpieczeństwa i zdolności bojowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
 - c) warunków realizacji, przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, zadań poza granicami państwa;
- 2) rozpoznawanie i przeciwdziałanie:
 - a) militarnym zagrożeniom zewnętrznym godzącym w obronność Rzeczypospolitej Polskiej,

- b) zagrożeniom międzynarodowym terroryzmem;
- 3) rozpoznawanie międzynarodowego obrotu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi oraz towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także rozpoznawanie międzynarodowego obrotu bronią masowej zagłady i zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem tej broni oraz środków jej przenoszenia;
 - 4) rozpoznawanie, przeciwdziałanie i zapobieganie zdarzeniom o charakterze terrorystycznym wymierzonym przeciwko personelowi i mieniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa oraz zwalczanie skutków takich zdarzeń;
 - 5) rozpoznawanie i analizowanie zagrożeń występujących w rejonach napięć, konfliktów i kryzysów międzynarodowych, mających wpływ na obronność państwa oraz zdolność bojową Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także podejmowanie działań mających na celu eliminowanie tych zagrożeń;
 - 6) prowadzenie wywiadu elektronicznego na rzecz Sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz przedsięwzięć z zakresu kryptoanalizy i kryptografii.

W celu realizacji powyższych zadań funkcjonariusze Służby Wywiadu Wojskowego realizują czynności operacyjno-rozpoznawcze i analityczno-informacyjne, często w samotności i w stanie bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia – w strefach działań wojennych czy w rejonach napięć i konfliktów zbrojnych.

Powyższe pociąga za sobą szczególną odpowiedzialność funkcjonariuszy Służby Wywiadu Wojskowego zarówno w czasie realizacji zadań służbowych, jak i poza czasem służby. To z kolei powoduje szczególne wymagania stawiane funkcjonariuszom Służby.

W konsekwencji, Służba Wywiadu Wojskowego stoi na stanowisku, że nieuprawnione jest regulowanie w przepisach obowiązującego prawa automatyzmu w przywracaniu do służby w Służbie Wywiadu Wojskowego byłych funkcjonariuszy tej służby, niezależnie od podstaw (przyczyn) ich zwolnienia ze służby.

W każdym bowiem indywidualnym przypadku może okazać się, że w czasie pozostawania poza służbą były już funkcjonariusz Służby utracił walory niezbędne do pełnienia w niej służby (np. w zakresie dawania rękojmi zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych czy w zakresie wykazywania nieskazitelnej postawy moralnej, obywatelskiej i patriotycznej). Może to dotyczyć również przypadku tymczasowego aresztowania funkcjonariusza.

Z drugiej strony, Służba Wywiadu Wojskowego zgadza się, że w określonych przypadkach (np. prawomocnego wyroku uniewinniającego) obowiązujące przepisy powinny umożliwiać byłemu funkcjonariuszowi powrót do służby.

Niemniej jednak, Służba Wywiadu Wojskowego jest przeciwko regulowaniu w przepisach automatyzmu w tym zakresie. Służba Wywiadu Wojskowego opowiada się za takim uregulowaniem, w myśl którego decyzja o ewentualnym przywróceniu do służby byłego funkcjonariusza Służby Wywiadu Wojskowego podejmowana będzie każdorazowo przez Szefa Służby w wyniku przeprowadzenia analizy konkretnego przypadku – osoby funkcjonariusza i zachowania przez niego walorów niezbędnych do pełnienia służby, przewinienia przez niego popełnionego, przyczyn tego przewinienia i jego okoliczności oraz innych elementów przypadku, jeżeli będą mieć zastosowanie.

W związku z powyższym, Służba Wywiadu Wojskowego – w przypadku, w którym Komisja nie proponuje uregulowania w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego instytucji przywrócenia do służby na wzór przepisów zawartych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej – proponuje następujące brzmienie art. 4 projektowanej ustawy:

„Art. 4. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1362) w art. 21 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy: „z tym, że o uchyleniu skutków, jakie wynikły dla funkcjonariusza w związku z orzeczeniem kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby decyduje odpowiednio Szef SKW albo Szef SWW.”;
- 2) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do funkcjonariusza, który został zwolniony ze służby na podstawie art. 19 ust. 2 pkt 3, a postępowanie karne lub karne skarbowe, w którym zastosowano wobec funkcjonariusza tymczasowe aresztowanie, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu postępowania ze względu na okoliczności określone w art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 Kodeksu postępowania karnego.””.

Wykonano w 2 egzemplarzach:

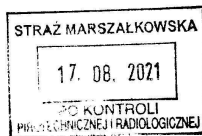
Egz. nr 1 – Komisja Ustawodawcza Senatowi RP;

Egz. nr 2 – ad acta Biuro Prawne SWW.

Wykonał: P104.

Wyzwani
Marek Xypczak

Służba Wywiadu Wojskowego
(43) Nr SWW - 12864/2021

1210
BARDZO PILNE

PRZEDSIADACZY
KOMISJI PRAW CZŁOWIEKA,
PRAWORZĄDNOŚCI I PETYCJI
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ul. WIEJSKA 6/8
00-902 WARSZAWA

Służba Wywiadu Wojskowego

Wykaz 1069/2021, poz. 1